

Sygn. akt I C 982/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni, Wydział I Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR Adrianna Gołuńska-Łupina

Protokolant: Anna Szymańska

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2018r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa A. S. i K. S.

przeciwko (...) SA w G. oraz B. (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w G.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego;

I. Oddala powództwo;

II. Zasądza solidarnie od powodów A. S. i K. S. na rzecz pozwanego (...) SA w G. kwotę 3617 zł. (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, natomiast od powodów A. S. i K. S. na rzecz pozwanego B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w G. kwotę 2417 zł. (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

Sygn. akt **I C 982/17**

UZASADNIENIE

Powodowie Anna Szymańska i K. S. na podstawie art. 840 § 1 ust. 2 k.p.c. w zw. z art. 125 k.c. wnieśli o uchylenie postanowienia Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej o nadaniu klauzuli wykonalności oraz o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty wydanego w dniu 24 czerwca 2003 w sprawie o sygn. akt I Nc 699/03.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, iż roszczenie dochodzone od nich przez (...) S.A. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty uległo przedawnieniu.

(pozew – k. 2)

Pismem z dnia 31 października 2015 sprecyzowali, że domagają się pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności z powodu przedawnienia. Pismem z dnia 05 grudnia 2015 roku powodowie wskazali jako stronę pozwaną (...) S.A. (...) Portfelami Wierzytelności w G. przy ul. (...) oraz określili wartość przedmiotu sporu na 21.519,26 zł.

(pismo z dnia 31.10.2015r. – k. 6)

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. w G. wniósł o oddalenie powództwa z uwagi na jego oczywistą bezzasadność wobec braku legitymacji biernej pozwanego i braku formalnej legitymacji czynnej powodów oraz o zasądzenie od powodów kosztów procesu.

(odpowiedź na pozew – k. 47-48)

Postanowieniem z dnia 08 lipca 2016 roku Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej zawiesił postępowanie w sprawie na mocy art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c., wyznaczając syndykowi masy upadłości powodów miesięczny termin do złożenia oświadczenia w przedmiocie wstąpienia do postępowania w miejsce powodów.

(postanowienie z dnia 08.07.2016r. – k. 74-77)

Postanowieniem z dnia 18 października 2016 roku postępowanie zostało podjęte z udziałem upadłych A. S. i K. S..

(postanowienie z dnia 18.10.2016r. – k. 88)

Następnie postanowieniem z dnia 20 października 2016 roku sprawa została przekazana do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gdyni jako miejscowo i rzeczowo właściwemu do jej rozpoznania.

(postanowienie z dnia 20.10.2016r. – k. 89-91)

W piśmie z dnia 04 stycznia 2017 roku powodowie wskazali, że prawidłowo określili stronę pozwaną, z tym, że litery S i A użyte w nazwie (...) S.A. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty” są oczywistą omyłką pisarską.

(pismo powodów z dnia 04.01.2017r. – k. 123-123v.)

Na rozprawie w dniu 16 stycznia 2017 roku zarządzono zwrot powyższego pisma na mocy art. 207 § 7 k.p.c.

(płyta CD – k. 108)

Wyrokiem wydanym w dniu 16 stycznia 2017 roku w sprawie o sygn. I C 1531/16 Sąd Rejonowy w Gdyni: w punkcie I oddalił powództwo, w punkcie II zasądził solidarnie od powodów na rzecz pozwanego (...) spółki akcyjnej w G. kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(wyrok z dnia 16.01.2017r. – k. 107)

Apelację od powyższego wyroku wywiedli powodowie, zaskarżając go w całości, wnieśli o jego uchylenie i orzeczenie o pozbawieniu wykonalności zgodnie z ich wnioskiem.

W ocenie powodów sąd popełnił błąd w ocenie materiału dowodowego oraz naruszył obowiązujące przepisy, ponieważ strona pozwana została określona prawidłowo (na dzień składania wniosku do Sądu Rejonowego w Bielsku # Białej) – wniosek z dnia 7 września 2015 zawierał wskazanie strony, tj. (...) S.A. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, przy czym użyte litery S i A są oczywistą pomyłką pisarską powstałą na skutek skopiowania pisma od komornika z G.. Takie wyjaśnienie powodowie wysłali do Sądu Rejonowego w Gdyni zgodnie z art. 217 § 1 k.p.c. oraz pouczeniem (art. 230 k.p.c.) zawartym w zawiadomieniu o terminie rozprawy z dnia 8 grudnia 2016; pismo zostało powodom zwrócone z powołaniem na nieistniejącą podstawę – art. 20717 kpc.

Zdaniem skarżących stwierdzenie sądu, że (...) S.A. nie jest i nigdy nie był wierzycielem powodów, jest bezpodstawne – odpis KRS potwierdza jedynie fakt, że dana firma została zgłoszona do rejestru i nie przesądza o tym, czy jest czymś wierzycielem, ponadto pełnomocnictwo dla radcy prawnego zostało udzielone przez spółkę, która wg własnego oświadczenia jest wierzycielem – w lipcu 2015 powodowie wysłali do firmy (...) S.A. I Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty prośbę o podanie, jakie kwoty przekazał im komornik z G.; w odpowiedzi dostali pismo z dnia 28 lipca 2015 od (...) S.A. (...) Portfelami Wierzytelności, z którego jednoznacznie wynika, że spółka (...) jest ich wierzycielem.

(apelacja powodów – k. 118-120)

Wyrokiem z dnia 31 maja 2017 roku Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie o sygn. akt III Ca 241/17, na skutek apelacji powodów, uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

(wyrok z dnia 31.05.2017r. – k. 174)

Sąd II instancji uzasadniając wyrok nakazał, aby ponownie rozpoznając sprawę wyjaśnić ostatecznie, kto i na jakiej podstawie jest, zgodnie z wolą powodów, pozwanym, o ile nie jest to podmiot występujący dotychczas w sprawie – sąd winien doręczyć mu odpis pozwu i stosownie do dalszych okoliczności zbadać zasadność żądań i zarzutów stron, czyniąc ustalenia faktyczne w oparciu o zaoferowany przez strony materiał dowodowy, a następnie zastosować właściwe przepisy prawa materialnego. Dopiero bowiem dokonanie kolejno wskazanych czynności pozwoli na właściwe rozstrzygnięcie co do istoty sprawy.

(uzasadnienie wyroku z dnia 31.05.2017r. – k. 180-184)

Powodowie, w odpowiedzi na zobowiązanie sądu, oświadczyli, że stroną pozwaną jest B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G.. Wskazali również, że strona pozwana jest taka sama jak we wcześniejszym piśmie z września 2015 roku, a więc (...) S.A. I (...), a użycie liter S i A było jedynie omyłką.

(pismo powodów z dnia 14.10.2017r. – k. 199)

Pozwany (...) S.A. w G. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

(pismo z dnia 02.03.2018r. – k. 222-222v.)

Pozwany B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że należność wynikająca z ww. tytułu wykonawczego została wyegzekwowana w całości, a zatem dłużnicy utracili prawo do wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego.

(odpowiedź na pozew – k. 231-233)

Zdaniem pozwanych posiadają oni legitymację do występowania w procesie z uwagi na niewstąpienie do niego syndyka. Nadto podnoszą zarzut przedawnienia tytułu wykonawczego będącego przedmiotem niniejszego postępowania oraz podnoszą, że zgłosili sprzeciw do listy wierzytelności oraz zarzut odrębnego plany podziału w sprawie upadłościowej. Powodowie kwestionują również, aby wierzytelność w stosunku do nich została zaspokojona.

(pismo powodów z dnia 09.04.2018r. – k. 267-269)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych przez powodów do akt niniejszego postępowania, a także zawartych w aktach Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej o sygn. akt I Co 413/07 oraz I Nc 699/03, które nie budzą wątpliwości co do ich autentyczności i wiarygodności.

W niniejszej sprawie powodowie domagali się pozbawienia wykonalności wskazanego w pozwie tytułu wykonawczego, z uwagi na przedawnienie roszczenia nim objętego oraz brak informacji o zawiadomieniu ich o cesji wierzytelności, co skutkowało nadaniem klauzuli wykonalności na pierwotny nakaz zapłaty z zaznaczeniem przejścia uprawnień na wierzyciela B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., który stanowił podstawę prowadzenia przeciwko nim egzekucji.

Przed przystąpieniem do rozważań należy nadmienić, że pozwanymi w sprawie są (...) SA w G. oraz B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.. Nie ulega wątpliwości, że legitymację do bycia stroną pozwaną ma jedynie B. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny

Zamknięty z siedzibą w W., albowiem to on jest wierzycielem powodów na podstawie tytułu wykonawczego będącego przedmiotem postępowania, o czym powodowie bez wątplenia wiedzieli, wbrew twierdzeniom w niniejszej sprawie, a wynika to jednoznacznie z akt postępowania I Co 413/07 Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej, w których to zawarte są pisma procesowe powodów w niniejszej sprawie, zawierające prawidłowe oznaczenia uczestnika postępowania, a pozwanego w niniejszej sprawie. Legitymacji takiej nie posiada natomiast (...) SA w G., co skutkuje oddaleniem powództwa.

W dalszej części rozważania dotyczyć będą stron, posiadających legitymację do występowania w procesie.

Przechodząc do rozważań nad zasadnością powództwa Sąd zważył, że roszczenie powodów oparte było na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., który stanowi, że dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym nie będącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście oraz jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Należy podkreślić, że istotą powództwa opozycyjnego z art. 840 k.p.c. jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy. Jednak powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie prowadzi nigdy i prowadzić z istoty swojej nie może do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym. Ma ono bowiem na celu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a nie podważenie treści orzeczenia sądowego lub prawidłowości zaopatrzenia go w klauzulę wykonalności. Zainteresowany może bowiem podważać treść orzeczenia sądowego lub prawidłowość nadania mu klauzuli wykonalności wykorzystując zwykłe środki odwoławcze lub środki zaskarżenia. Powództwo przeciwegzekucyjne nie stanowi dodatkowego środka kontroli prawidłowości wydawanych przez sąd rozstrzygnięć (por. Henryk Pietrkowski, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część trzecia. Postępowanie egzekucyjne, Warszawa 2006, s. 189).

W przedmiotowej sprawie niewątpliwym jest, iż tytuł egzekucyjny stanowi nakaz zapłaty, któremu przysługuje przymiot prawomocności, zatem brak jest podstaw do zastosowania przepisu art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.

Podstawą zastosowania art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. mogą być więc wszelkie zdarzenia, ale muszą one spełniać dwa warunki – nastąpić po powstaniu tytułu i skutkować wygaśnięciem zobowiązania lub niemożnością jego egzekwowania.

Okoliczności, które podnoszą powodowie nie spełniają tych warunków.

Mianowicie jeśli nawet powodowie po wydaniu tytułu wykonawczego powzięli wiedzę o jakichś nowych okolicznościach, czy otrzymali nowe dokumenty, to nie są to zdarzenia, które rodzą skutek wygaśnięcia ich zobowiązania lub niemożności jego egzekwowania. Nie ulega wątpliwości, że dotarcie do pewnych informacji, czy uzyskanie dostępu do nowych dokumentów nie powoduje takich skutków. Zatem przedmiotem rozważań w niniejszej sprawie nie może być kontrola nadania klauzuli wykonalności przeciwko dłużnikom zarówno na pierwotnego wierzyciela, jak i następcę prawnego, czyli pozwanego w tej sprawie. Jak wynika z akt postępowania o sygn. I Co 413/07 kwestia zażalenia powodów na wydane w tej sprawie orzeczenia dotyczące nadania klauzuli wykonalności zostały już prawomocnie rozstrzygnięte. Dotyczy to w szczególności zarzutu powodów, iż nie zawierali umowy z (...) Bankiem S.A., czyli pierwotnym wierzycielem. Sąd nie jest władny do badania tego zarzutu, nie mniej jest to kwestia jasna, mając na uwadze treść pozwu pierwotnego wierzyciela.

Natomiast zdarzeniem mogącym skutkować wygaśnięciem zobowiązania lub niemożnością jego egzekwowania może być przedawnienie, ale istotnym jest, żeby doszło do niego dopiero po wydaniu tytułu wykonawczego, a nie aby po wydaniu tytułu powódka uzyskała możliwość powoływania na tego rodzaju zarzut.

Wykrycie okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu mogłoby być co najwyżej podstawą do skargi o wznowienie postępowania (art. 403 § 2 k.p.c.), nie powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności (wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 06.04.2016r., II Ca 1031/15).

Skoro Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej wydał nakaz zapłaty w sprawie o sygn. akt I Nc 699/03 uwzględniając powództwo, to oznacza, że uznał, iż do przedawnienia nie doszło, bowiem Sąd wydając nakaz zapłaty nie jest zobligowany do badania terminów przedawnienia roszczenia, a mógłby je uwzględnić dopiero na zarzut pozwanych. Obecnie w niniejszym postępowaniu nie może być przedmiotem ponownego badania i analizy, gdyż niezaskarżony nakaz zapłaty ma skutki takie, jak prawomocny wyrok, co wynika z odpowiedniego stosowania, na podstawie art. 353² k.p.c., do nakazu zapłaty przepisów art. 365 k.p.c. i 366 k.p.c. Prawomocny nakaz zapłaty, tak samo jak prawomocny wyrok, korzysta z powagi rzeczy osądzonej i stanowi tym samym przeszkodę dla dopuszczalności ponownego orzekania w sprawie o to samo roszczenie, o którym rozstrzygnięto w nakazie. Ponadto, prawomocny nakaz zapłaty, analogicznie do wyroku, korzysta z mocy wiążącej, a tym samym wywołuje skutek prejudycjalny w innym postępowaniu między tymi samymi stronami, w którym kwestia rozstrzygnięta prawomocnie w nakazie zapłaty jest kwestią prejudycjalną (wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 21.12.2017r., II Ca 1228/17, LEX nr 2448238). Dopuszczalna jest jedynie analiza czy doszło do przedawnienia po wydaniu nakazu zapłaty i jego uprawomocnieniu, co nastąpiło w dniu 05 sierpnia 2003 roku, tj. w ostatnim dniu po możliwości skutecznego wniesienia zarzutów od wydanego nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. W sprawie I Nc 699/03 pozwani nie wnieśli bowiem skutecznie zarzutów.

Natomiast stosowanie do art. 125 k.c. roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy.

Nie ulega wątpliwości, że termin 10-letni jeszcze nie upłynął, gdyż uległ przerwaniu na skutek wystąpienia przez B. (...) niestandardowy Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. dnia 02 sierpnia 2007 roku z wnioskiem o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikom w sprawie Km 810/07, które zostało umorzone dopiero dnia 09 czerwca 2015 roku i rozpoczęła na nowo bieg z tą datą (art. 124 § 2 k.c.).

Z powyższych względów należy stwierdzić, że w niniejszym przypadku po wydaniu tytułu wykonawczego w sprawie I Nc 699/03 Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej nie wystąpiło zdarzenie, o jakim mowa w art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. i nie ma podstaw do pozbawienia tego tytułu wykonawczego wykonalności, o czym orzeczono w punkcie 1. wyroku.

Na marginesie należy również zaznaczyć, że tytuł wykonawczy wydany przeciwko dłużnikom, co do których następnie ogłoszono upadłość, nie traci z mocy prawa wykonalności w części, co do której wierzytelność nim stwierdzona została umieszczona na prawomocnej liście wierzytelności sporządzonej w toku postępowania upadłościowego, a samo umieszczenie wierzytelności na prawomocnej liście wierzytelności, sporządzonej w toku postępowania upadłościowego, nie stanowi zdarzenia określonego w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. (por. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 05 marca 2009 rr., III CZP 3/09, OSNC 2010/1/1, LEX nr 485195).

Sąd uznając, że pozwani przegrali proces w całości zasądził od nich na rzecz pozwanych całość kosztów procesu i tak odpowiednio na rzecz:

- (...) SA w G. kwotę 3.617 zł, na co składa się wynagrodzenie fachowego pełnomocnika – radcy prawnego w stawce minimalnej (2.400 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł) a nadto koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym przed sądem okręgowym (1.200 zł) na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 5 oraz § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.491 ze zm.)

- rzecz B. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W. kwotę 2.417 zł, na co składa się wynagrodzenie fachowego pełnomocnika – radcy prawnego w stawce minimalnej (2.400 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa - podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804)